

Izhaja
na pol poli
vsak četver-
tek.

SLOVENSKA BČELA.

Velja na leto
2 fl. 24 kr.
in po pošti
3 fl. sr.

Odgovorni vrednik: **Ant. Janežič.**

Št. 13.

V četrtek 31. marca 1853.

IV. leto.

F e d o r i n O l g a .

(D a l j e .)

IX.

Na bregu Neve, ne deleč zunej mesta Petrograda, je bila o času te prigodbe, majhna lesena kočica za ribiča. V to kočico pribeži Vazil s svojima. Izdajstva se ni bilo treba bati, ker je bila kočica precej oddaljena, in ker je bil tudi Vazil z ribičem, ki je bil iz njegove rodovine, dobro znan. Kdo bi bil kneževske hčeri v tej samotni kočici iskal?

Bil je že beli dan, ko se Olga iz kratkega pa vender okrepčavnega spanja zbudi. Močno se čuti ter z veselim smehom može gleda, ki ogenj pihajo in mizo pripravljajo. Kmalo prinese ribič polno skledo na mizo, rekoč: „Jed je pripravljena! Pokličite še deklino.“

„Nak, te pa ne, reče tiho Vazil. Dekle je zlo trudno, v spanju se bo nar bolj opomoglo!“

„A, saj sim zbujena, Vazil! dobro mi diši jed. Pridem, odgovori Olga, skoči na noge, tako urno, kakor da bi bila že brata rešila. Z veseljem jo vsi pozdravijo, ter ji po moči postrežejo, kakor da bi bila v kneževskem postopji.“

„Kaj pa zdaj, popraša Olga pričijoče, ko so odjedli, kaj nam je zdaj storiti? Ne dam si prej počitka, dokler ne bo brat rešen. Le pomislite, ljubi moji! kako goreče, kako nježno me je ljubil in še zavolj mene pregnan bil, pomislite vse to in rekli bote, da imam prav. —“

„Ne oporekujemo ti, pravi Ivajlovič, tvojo pogumnost. Mi vsi smo pripravljani, življenje in vse dati, da bi ti le brata iz revšine rešili. Tode nikar se ne prenačimo, previdnosti nam je treba, sicer smo vsi zgubljeni. Ne zabi, Olga! kako imeniten da je Ivánov, in kakšno oblast ima čez vaju, kar je po oporoki očeta vajin varh postal. Ako zve, kje da si, in te spet v svojo oblast dobi, smo vsi zapadli in tudi nesrečni Fedor bo z nami vred to prederznost občutil. Tedaj, ako kej počnemo, počnimo s previdnostjo.“

Olga žalostno glavo pobesi, kmalo pa spet spregovori takole: „To pa vender vidite, drugi moji! da moram s carinjo govoriti in jo za milost in usmiljenje prositi.“

„Da, pač res, drugač ne bo moglo biti, reče Vazil. Toda, Olga! ako te v postopji Ivanov ugleda, kaj potem? Ako nam z mahljem vse podere? Ako te zatoži, da si mu ubežala in ga ko pravega varha nisi hotla slušati? Spet te bo potem v svoj grad vlekli in zapreti dal, hujši kot poprej, ker mu sirota ne boš mogla spričati in se pred carinjo osve-

dočiti. Ah! Olga! če to vse premislim, me skerbi in strah zavolj tebe vsega prevzamejo.“

»Vem sicer, kako bi se ložej dala ta reč speljati, pravi na to Ivajlovič, toda Olga se bo gotovo tega branila.“

»Le povejte, vse bom storila, reče hitro Olga, kar bi rešenje mojega brata pospešiti imelo. Le povejte mi, Ivajlovič, bote vidili, da sim pogumna in močna.“

»Če je pa tako, Olga, ne bom zamočal. Naj boljše bi bilo, ko bi moške oblačila oblekla, in tako v carsko poslopje šla. Čudno bi bilo vender, ako bi te kdo spoznal. Morebiti da še celo Ivanova tam ne bo.“

»Ali ni drugega nič, kar mi svetujete, poprašaj Olga. Vazil! Le hitro oblačila sem. Ni daljnega odlašanja, zakaj vsaka ura, vsaka minuta prinese nove britkosti in žalosti mojemu Fedoru.“

Vsi se čudijo nad serčnostjo Olge. Koj ukaže Vazil ribču, da naj gre urno oblačil iskat. Komej je pa dobra ura pretekla, je bila že Olga mladenec. Bila je tako spremenjena, da so vsi djali, da ni lahko spoznati.

»Zdaj pa le, reče Ivajlovič. Vi Vazil! ostaneta tukej, ker bi vas sicer v mestu lahko spoznali; jez pa grem nekoliko za Olgo, da bi se ji vsaj kaka nesreča ne prigodila. Pojdi Olga! Stopaj moško, in če bi te kateri prašati znal, mu le reci, da imaš s carinjo govoriti, in ji nekaj posebnega, kar nihče razun nje vediti ne sme, oznaniti. Če tako rečeš, ti ne bodo strežaji žal-besede rekli, in tako lahko brez vsih zadržkov pred obličje carinje prideš. Tu pa veš, kaj imaš govoriti. Bog bo s tabo, da boš serce mogočne carinje ganila in k usmiljenju nagnila. Zakaj carinja je dobra in usmiljena. Tedaj se nar boljega nadjam.“

Olga zvesto poslušaj P. Ivajloviča, se napravi in od Vazila slovo vzame.

»Bog te blagoslovi in, draga moja! naj te spremi po vsih tvojih potih, reče Vazil, in polaži svojo roko na Olgino glavo. Kakor hitro boš odšla, bom koj pokleknul in k Bogu molil, da ti svoj blagoslov da in močno stori. Pojdi v miru. V Boga zaupaj!“

Zdaj zapusti Olga kočjo in jo naglo proti Petrogradu maha. Peter Ivajlovič, ki je že več ko 12 let po svetu bil in se zelo postaral, gre nekoliko zadej za njo, da bi ji koj priskočil, ako bi v nevarnost prišla. Toda brez vse nevarnosti je k poslopju dospela, in ko ji Ivajlovič še enkrat pomiga, da naj bo serčna, gre notri, on se pa tačas po ulicah sprehaja.

Kakor je bila tudi Olga serčna in k vsemu pripravljena, vender ji zelo serce bije, ko po veličanskih stopnjah carskega poslopja stopa in zdaj na levo, zdaj na desno pride. Čuvaj je tudi kar nič vstavljal ni. Bila je zdaj pod eno stricho s carinjo, ki jo bo kmalo srečno storila in ji brata nazaj dala. Še nekaj stopnic, ki v zgornje nadstropje peljejo, ima, toda od slabosti, ki jo je naglo napadla, se še na steno nasloni, si nekoliko odpočiti. Noge se ji šibijo, sapa pojenjuje, serce tolče, kakor bi jo raznesti hotlo, in na celem životu trepetaj; vsaj se je osodepolni čas bližal.

Ali misel na brata ji spet novo moč dá in s serčnostjo napolni, da zadnje stopnice nastopi in pogumno naprej korači. Lepo olišpani gospodje in gospé jo srečujejo in vsi gredo tiho mem nje. Ravno ko hoče v prednjo sobo carinje, se vstopi lepo napravljen čuvaj pred-njo ter jo vpraša: »odkod in kam?“

»Rad bi s carinjo govoril, odgovori z moškim glasom Olga. Prosim, gospod! oglasite me!“

»He, ljubi moj! to ne gre tako hitro, ji čuvaj reče, ki je k sreči dobrega in usmiljenega serca bil. Nar poprej mi moraš povedati, kaj da pri carinji hočeš?«

O Bog! imam ji važno skrivnost razodeti, ki je razun nje nihče ne sme slišati, ker bo čez življenje in blagostanje dveh sirot sklenjeno,« odgovori s trepetajočim glasom Olga ter ga tako milo prosi, da ne more mladenča nikakor odgnati.

»Teško bo tvoja želja spolnjena, reče čuvaj in maje z rameni, toda ker si tako pošten in nedolžen viditi, naj bo že v božjem imenu. Povej mi še ime, kako se pišeš?«

Olga se ustraši. Da bi jo bili tudi za ime prašali, tega si ni mislila. Komej da ni rekla: Olga Černikov, kar se še o pravem času oblačila spomni — hitro reče: »Fedor mi je ime.«

»Kako še? praša nadalje čuvaj. Carinja mora celo tvoje ime vediti.

»Saj ga ne smem povedati, sicer bo vse izdano,« reče Olga vsa prestrašena in debela solza ji na licu zabliška.

»Prosim, dobri gospod! oglasite me le kakor ubozelega mladenča, ki se Fedor imenuje in pri carinji milost prosi.«

Čuvaj maje z glavo. »Morebiti, pravi, si koj ti eden tistih dveh sirot, ki usmiljenje in milost od carinje prosita. Naj bo že; ker vem, da tudi nimaš nobenih slabih misel, te hočem oglasiti. Zelo se mi smiliš, ljubi moj! Le poterpi, ako je pravična tvoja reč, boš usmiljenje najdel. No sem pojdi in tu čakaj. Zdaj ima še carinja veliko opraviti, in ko enkrat vsi gospodje na versto pridejo, potlej še le te bom oglasil. Le malo poterpi, čez eno ali dve uri prideš na versto.«

»Rad čakam, tudi več dni, če je treba, dobri gospod! mu reče Olga ter mu roko poljubi. »Ne zmaknem se prej z mesta, dokler mi ne ukazete.«

Čuvaj jo zdaj pusti, ter jej še enkrat zažuga, na tem mestu ostati, dokler da ne bo poklicana. Ko je sama, jo sprehajajo radostne misli. Zdi se ji, da je že vse opravljeno, da je že carinja brata oprostila, hudobneža pak kaznovala in komej se je prevelicega veselja zderžala, da ni svojih neizmernih občutkov na znanje dala. Še jih vkroti, ter se potem na pogovor pripravi, kako in kaj da bo vpricho carinje govorila in svojo žalostno osodo na znanje dala.

Tako je pretekla ura. Imenitni gospodje in gospe, knezi, ministri in drugi državni služabniki se zaporedoma versté, eni k carinji, drugi od nje in nihče se ni za mladenča, ki je pri miru v kotu tičal, zmenil. On je bil le u svoje vesele misli zamotan, in mu tudi nihče ni bil mar. Naenkrat se spet duri odpro, in v sobo stopi bogato napravljen mož, ter čuvaja, ki je z Olgo ravno kar tako prijazno govoril, prosi, da naj ga pri carinji oglasi.

»Berž me oglasite, reče naglo bogatin, imam ji nekaj važnega povedati.

»Le nekoliko poterpite, gospod! Carinja se ravno zdaj s svojimi svetovavci posvetuje; kakor veste, nima rada, da bi jo kdo motil.«

Nepoterpežljivo hodi zdaj ptujec gori in doli po sobi in sam sabo videzno jezen šepa.

»Da-te zlomk! zalopi nagloma, da bi vsaj predolgo ne terpelo.«

Da bi mu vsaj nekoliko ložeje pri sercu bilo, se spet začne sprehajati — in zagleda tako v kotu sam v se zamišljenega mladenča ter čuvaja pobara, kdo da je ta mladeneč?

»Uboga sirota, odgovori čuvaj. Rekel je in s solzami v očeh je prosil, da bi ga k carinji pustil.

Bogatinc, to slišati, si pomisli in ostro mladenča pogleda. Ko se mu bliža, ga huda jeza spreleti, in roko na rame mladenča položivši reče: »Olga! kako ti sem prides?«

Olga pogleda na kviško, in spoznavši plujca ostrašena zavpije: »Knez Ivanov!«

»Da, to sim res, odgovori Ivanov, in veseli me, da sim te tako hitro dobil, čeravno si se preoblekla. Čuvaj! ta mladeneč je malopridno dekle, ki je mojemu varstvu ušlo in ubežati hotlo. Ravno pridem, da bi bil to carinji naznanil, kar jo tukej dobim, kjer bi se je bil nar menj nadal. Ne skerbite več, čuvaj! ne zame ne zanjo! Spet jo sabo popeljem, ni mi treba, da bi carinjo nadlegoval. Pojdi Olga!

Olga stoji kakor odrvena; kakor iz jasnega jo je trešilo; ves up je šel po vodi. Bila je vsa zmešana in pobita.

Knez jo prime za roko in jo sabo vleče. Beseda ji je v ustih zmerznila, tako da še čujaja na pomoč ni mogla klicati in je koj vendar za njim šla, ki je od konca, dokler ju je še kdo vidil, lepo ž njo ravnal.

»Le čakaj me, ti zvita in strupena kačica, ji pravi ves razkačen, ko jo iz poslopja pripelje. Boš že vidila, kaj se pravi ubežati, nikdar več se mi ne bo to primerilo, te bom že dobro zavarval.«

Olga molči. Bleda ko smert sledi svojemu varhu. Tako ji je bilo hudo, da se še zjokati ne more. Na pol mertvo že iz poslopja pripelje in jo misli na voz djati in se ž njo odpeljati, ko mu jo naglo nekdo vzame — bil je P. Ivajlovič, ki je še zmiraj Olge zunej pričakoval in zdaj tudi zares dobil. Na prijazen opomin Ivajloviča Olga berž uteče. Knez te viditi, hiti za njo, jo ugrabi in hoče ž njo nazaj. Ugrabljena Olga skorej omedli in vpije: »Na pomoč! na pomoč! Umoril me bo!«

»Le deri se, ji reče knez ter jo z divjo strastjo derži, le deri se; zdaj mi pač ne boš ubežala!«

Olga je tudi res ves up zgubila. Toda pomoč je bila blizu, čeravno si te ni kar nič nadjala. V hipu, ravno ko se je še knez z Olgo medel in ji hudo žugal, priteče spet nekdo, kneza na tla telebi in mu Olgo iz rok sterga. Bil je ravno tisti Ivajlovič, kot poprej. Olga spet teče. Toda zdaj ne more knez za njo, ker ga je velik pes zagrabil in na tleh deržal. Pes je neznano lajal ter ga tudi že na ramenih ranil, in predenj so ga psu vzeli zamogli, ni bilo duha ne sluha od Olge in Ivajloviča. Tudi pes je potem za njima skočil. Predin se je knez od tega napada zavedil, so bili že vsi na varnem kraji, tako da se še nad psom ni maševali mogel. Nikamor jih zdaj iskat iti ni vedil, ker so tako naglo zginili. Tudi ga je zelo rame, kamor ga je bil pes ugriznil, bolelo, da ni vedil kej početi. Ukaže, da naj ga v kočijo posade in domu peljejo, da bi se s Petrovičem zastran Olge posvetoval. Sreča zanj, da Ivajloviča ni spoznal, sicer bi bil koj vedil, da je Olgi vse povedal, kar od Fedora ve. Obá, knez in Petrovič mislita, da je Olga zato ubežala, da bi ga carinji zatožila; celó nič se jima pa ni dozdevalo, da je Olga vse zvedila in da bo kmalo vse tudi na dan prišlo.

»Kaj nama je mar? reče tolaživno Petrovič knezu Ivanovu. Dobro, da je šla. Ena skerb menj za nju, da jo vsaj treba ni varvati. Škodvati nama tudi ne more, posebno ker jo tudi čuvaj kot lažnjivko pozna. Stavim kar hočete, da je ne bo v carsko poslopje. Ako pa vendar pride,

je bo že čuvaj odpravil ali pa jo bo še morebiti vam zročil. Le vesela bodiva, dragi knez.“

Treba se nama je ni več bati, ker ji je zdaj spodletelo. Sreča za vas! da ste še o pravem času prišli in vse vničili. Ali vam nisim rekel, da je vsih muh polna; veliko hvalo zavolj tega zaslužim. Kakor se zdaj kaže, sva zadela, knez! Olga pa bo, ako je kmalo nazaj ni, kje žalostno poginila in tako bo vsega konec.“

Tako je Petrovič govoril, in knez mu je z veseljem vse priterdil. „Ravno prav, reče tudi on, da je šla, bom vsaj edini posestnik njenega neizmernega bogastva. (Dalje sledi.)

Virgiljevo poljedelstvo.

(Konec.)

Ako pa zemljovina ni plodna, zadosti laisto,
Kader izhaja Buróvs, zrahljati u brazdice plitve:
Uno, da zernju veselimu ljulj in glota ne škodje;
To, da pičila vlagóst ne zbeži neródnimu pesku.

Odpočivajo naj res leto njive požete, 70

Da leže se vtрудena rál ujáciti more.

Ali pa séj, ob zvezdju inakim, piro ruméno,

Kjer si prej tresócih lusk veseló sočivje,

Ali pa grahora tanjkiga plod, ali volčjiga bóba

Steblice bil lomljive redil, in hosto šuméčo. 75

Setva lanú prežiga pa njivo, prežiga jo óves,

Zlo prežiga jo mak, poln ómamljiviga spanja.

Tode z drugo posestvo se polje olajša: le moras

Suho pozemlje dovélj nasititi s gnojem obilnim,

Nji e opésane pak s pepélom plódnim osuti. 80

Tak počijejo polja zadóst o kólobarénju,

Vendar zemlja tičas neorána rodi še hvaležno.

Razlaga.

Stih 43. Virgilij priporočuje zgodno oranje, koj ob začetku pomladi. Stari Rimci so pa začenjali pomlad od prvih dneh Svečana, ker so o pihljanju topliga vetriča (Zefira, t. j. zahódnika) prvi milejši dnevi nahajali. To dóbo popíše tukej Virgilij.

45. Priden kmetovavec naj globóko orje, da težke grude prav zrahljá, in dolgo plevelno koreníče pokonča.

46. „naj sveti se lémež.“ Slavni rimski pisatelj Kato pravi: Vir bonus est et colendi peritus, cujus ferramenta splendent. To je: Poštenjak in zveden kmetovavec je, čigar železno orodje se sveti.

48. Pesnik govori tukej nar pred o obdelovanju mastne alj ilovnate zemlje, ktero velí trikrat razorati, namreč koj po dokončani žetvi konec poletja alj o začetku jeseni; 2. o začetku pomladi sledečiga leta; in 3. konec pomladi, kjer se poseje.

50 — 52. Kmetovavec naj pred vsim zvedeti si prizadeva, kateri vetrovi in vremenski spremeni po njegovi okolici vladajo, in kakó se zemlja obdelovati imá. To pa le skušnja učí.

53 — 59. „Kaj slehern kraj plódi, alj kaj ne dovolji“, to pesnik po izgledih razlaga. On pravi, da po nekterih krajih žita, po nekterih grozdje, drugéj drevje itd. bolj raste. So dežele, ki obilujejo žafrana, slonove kosti, žlahniga kadila itd. — Timolus je pogorje u Lydií, kjer sta žlahno vino in žafran rastla

(zdaž Bozdaž.) Žafran so Rimeci vinu in mazilom pridavali. Domá je ta cvet u jutrovih deželah; po Evropi razširjen je bil še le ob času križanskih bojev. — Slonova kost je zob slonov, znane velikanske zveri, ki u Azii, posebno na Hindostanskim živi. Pod imenom India so pa stari tudi afrikansko deželo Etiopijo zapopadali, kot domovino tamnobarvaniga človeškiga plemena. —

Sabeji so bili bogat teržen narod u srečni Arabii. Njih glavno mesto je bilo Saaba. Okolica je rodila dragoceno kadilo, miro itd.

Kálibi, narod na južno-izhodnim bregu euksinjskiga morja. Marljivo so rudovali in železo obdelovali, ter s železnino in jeklenino po celim svetu tergovali. Zavolj dela pri ognju se imenujejo nagi. — Potunje, krajina poleg črniga morja.

Tam se je dobivala posebno jako dišavna dabrovina. (Vsebsina, ki se nahaja na dabru (Castor Piber) u posebnih mošnjicah. Diši močno, ter je sloveče zdravilo.)

Epir, krajina na zahodnim pomorju Grekije, kjer so berzotekoče konje redili, sloveče ob olympiskih igrah.

60. Različnost podnebja in naravne rodovitnosti zemlje je nastala koj po vesoljnemu potopu, torej je takó stara, kakor človeški rod, kateri pod vsakim podnebjem bivati zamore.

62. Deukalion, sin Promethejev, kralj thesalški, ob kteriga času je bila prevelika povodenj na zemlji, u kateri je Jupiter pregrešni človeški rod bil končal, je prazni svet zopet obljubil.

Zapovedano je bilo namreč njemu in njegovi ženi Pyrrhi, da naj kamne zagrabita, ter jih čes plečje na pusto zemljo mečeta. To storita. Iz tega kamnja je nov človeški rod postal, kateri se za tega voljo terdi imenuje.

63 — 56. Pesnik zaverne zopet k pravilom, ter uči: a) Kako s težko mastno glinjavino ravnati. Ta se mora pomladi jako preorati, in čes leto obležati pustiti, da grude na soncu popolnoma zvetrijo.

67. b.) Suha peskovita zemlja se mora še le o začetku kimovca ne globoko orati: če se pred izorje, je sončna vročina preveč posušil.

68. Buróvš ali hervór, zvezda perviga reda u severnim zvezdju medvedarja. Izhaja zjutrej, o začetku kimovca.

69 — 70. Uzrok različniga oranja.

71 — 72. Pomočki, rodovitnost polja ohraniti in pomnožiti. Pervi je praha, ktere Virgilj scer oméni, pa ne ceni neobhodno potrebne, timveč

73. Poljsko kolobarenje, t. j. verstenje s nasetvo poljščin priporoča. — Pira (Triticum spelta.—Linné), je bila nar navadniši žito Rimecov, iz kteriga so močnate jedi, kašo itd. pripravljali.

76. Volčji bob (Lupinus alb.—Linné), grenk sad, ki je le za kermo služil; o potrebi so ga pa tudi revni ljudje in róbi živali.

77. Z lanom, ovsom in makom ni dobro kolobariti, alj pa se mora zemlja pred jako pognojiti.

78. Mak. Iz glavíc tega bilja se dobiva imenitna vsebsina, kateri se omám (Opium) pravi. Posebno vspava človeka. Po basnoslovju je pa senj iz podzemeljskiga sveta prišel, od reke Lethe, iz ktere so pozabljivost pili.

79 — 81. Nar bolj pa zemljo okrepčá gnojenje in posipanje s pepelom. Poslednje je bilo po Virgiljevi domovini sploh u navadi, in slavni Plini terdi, da potrosenje s pepelom njive bolj ujači od gnojá vprežne živine.

82 — 83. O kolobarenju, pravi Virgilj, odpočiva polje, pa vendar mnogo sadú donaša, kteriga bi pa ne dalo, ko bi pusto ležalo.

Procesia presv. rešniga Telesa pri starih Slavenih na Laškim.

Ti me vedno zbadaš, ti kaj pisati od šeg Slavjanov, bivajočih na Laškim. Pa dragi moj, saj dobro veš, da jaz nisim omikan v slavjanskim slovstvu, da nisim bral slovnice in ninam rečnika, da jo znam povedati samo kakor

me je učila na kolenih moja mati, in zategavoljo pismica moje niso vredne, da jih bodo omikani Slavjani čitali po kavarnicah in po družbenih shodnicah: ino ker se, oblečene v okorni obleki, sramožljivo tresejo stopiti na beli dan pred ljudi, kateri so svilnasto olikani v slavjanstvu. — Vendar tabart, izpolniti tvoje želje, ti jo le po gorjansko zatrobim. Da se ti lih moje pismice prikaže okorno v govorenju, se vendar nadjam, da ti bo dopadljivo nekaj poznati naše šege na Laškim v Šentpeterski fari na dan pres. Rešniga Telesa.

Dan presv. Rešniga Telesa, je pri nas eden nar imenitnejših v celim letu in naši prededje so skerbeli, ga z narvečo slavo praznovati, ki jim je bilo mogoče v njih okoljstvah. Vse njih narodske oblačila so se vidile tisti dan v procesii. Možaki ino fantje so imeli njih dolge škarlatice iz dragiga sukna, katerih ljuknice so bile ošite z višnjevimi ali z zelenimi svilnastimi nitkami. Lajbiče so imeli iz raznih barv, ino okoli vrata prosto zvezane svilnaste robče; njih bergeške ¹⁾ so bile kratke do kolena iz črniga sukna; so imeli višnjeve ali škarlatne nogovice vedno iz volne, podvezane pri koleni s pasmi zato pripravljenimi, v katerih so bile vt Kane sreberne ali zlate nitke. Na šolnah so imeli vsi sreberne zaponke; njih klobuki so bili široki ino okrogli, okoli njih so imeli čtir perste črniga žameta spravljena v eno dolgo laskantjočo (lesketajočo) sreberno zaponko, kateriga za čtir perste je viselo po plečih raz klobuka; venec iz dišečih cvetlic je bil z batonicami ²⁾ na klobuke od zad pripet, ino ena sama cvetlica je bila za žametam od spredej. Njih lasje so jim viseli dolgi po ramenih, ino kdor jih je imel bolj dolge, ta je bil bolj čislan. Da jim pa lasi niso prosto na glavi šarsali, so bili lično počesani, ino v en glavnjik spravljani, katerega so imeli vedno v glavi. — Ženske pa so imele njih rudeče, višnjeve ali zelene svilnaste kikle vse zgibičane ³⁾ po dolgavi: moderci so bili iz damaska, ino po šivah so bile vsite zlate romanele. Tudi ženske so imele dolge škarlatice (po 20 liber brač), ino izza vrata po njih so jim viseli svilnasti trakovi v obilnim številu do pasa. Srakco na persih so imele drobno zgibičano, katero je pokrivala piturina ⁴⁾ iz domaska raznih barv obrobljena z zlatam; nogovice so imele vse iz volne škarlatne barve, ino na šolnah so imele tudi one laskantjoče sreberne zaponke. — Zdej pa ni več viditi letih oblačil po deželi, vendar moja stara mati ga še zdej skerbno hrani. Ženske so imele tudi zlate uhane ino zlat križ privezan okoli vrata na traku črniga žameta.

Narveči veselje naših možakov pa je bilo imeti v procesji na dan pres. Rešniga Telesa puško za pokati, ino tisti, ki je ni imel, mu se je zdelo, da ni korenjak, da je pozabljen ino zaveržen. Zato si jo je gledal že poprejšni dan, ako mu je bilo le mogoče, preskerbeti, ino o solčnim zahodu jo očediti, olikati ino skusiti, da mu bo drugi dan stregla v procesii. Že ta večer je bilo vse živo po deželi. Pri vsaki cerkvi po breščinah in po dolini se je slišalo veselo tonkati ⁵⁾ ino so se slišale puške, mušketi, cilarji pokati, da je bilo kaj. Poleg poti, kamor se je imela voziti procesja, po desni ino levi strani so bile v zemljo zasajene košatne mlaje ⁶⁾ ino na njih visele dušeče cvetlice ino venčki raznih poljskih rožic.

(Konec sledi.)

¹⁾ hlače, ²⁾ batón ali botón je gump — Knopf; igle batonice se od tod imenujejo, ³⁾ gefaltet, ⁴⁾ Romanet Fransen in piturina Brustbinde. Pitwin je modra pettorina, ⁵⁾ Glockenspiel. ⁶⁾ Mi jim pravimo maje.

Z m e s.

Hartknoch pripoveda v svoji knjigi od starega jezika nekdanjih Porusov (Preussen, ki so bili Slovani, kakor je znano, da o času njih žalostnega prehoda v narodnost nemško, to je, še v 18. stoletju, je vselej župan vsake vasi (Dorfrichter) v cerkvi vsako nemško pridigo, ki jo je pridigar imel, v porusko-slovanski jezik prekladal, zato da so poslušavci pridigarja razumeti mogli (der jede von dem Prediger deutsch gesagte Periode altpreussisch wiederholte). Tak župan, ki je to opravljajal, se je zval Tolke, to je, tolmač, in ta čudni način pridigovanja se je imenoval: „durch den Tolken predigen.“

Slovstveni glasnik.

Slavno znani ilirski pisatelj Mijat Stojanović je svojo zbirko narodnih povesti novič predelal in popravil. Pridjal jim je tudi nekoliko narodnih pesem in jih misli s svojimi družimi izvirnimi deli v 2 zv. izdati. — G. A. Radlinsky v Budinu pripravlja neki vseslovansko slovnico in vseslovanski slovar za natis. — Izvrstno delo „Kvètna Slovenskà“ od g. dra Reussa je ravno v Štavnici na svitlo prišlo. — Od g. Rozuma je ravno izšel 2. zv. „staročeške biblioteke“ in zadržava izvirna dela D. A. z Veleslavina in njegov životopis od g. Čupra. Tudi podoba Veleslavinova je pridjana. Ta koristna knjiga šteje XLVIII + 290 strani in velja le 40 kr. sr.

Različne drobtince.

* Rajni g. Stanko Vraz je več rokopisov zapustil. Zató je ilirska matica poseben odbor ustanovila, da jih pregleda in presodi. — Dalej se je obrnila matica na g. Gaja zastran Gjorgjičevih ljubovnih pesem, katerih je že pred več leti 11 pol tiskati dal, da jih društvu daruje ali za primerno ceno prepusti. Delo g. Majarja „Uzajemnost slavenskoga govora“ bo matica g. pisatelju nazaj poslala, ker jej sedaj okolsine ne dopuščajo, ga na svitlo izdati; sicer se pisateljeva namera pohvaljuje in želi, da bi to delo kak domorodec izdal.

Slovenski izrazi.

Je molčal ko bi mu bil jezik pristrigel. — To je blo tako naglo ko strela za gromam. — Leta ko vedanec. — Z njim se ni na soncu greti. — So šli ko kolo iz brega. — Reži ko pes nad ježam. — Se umi ko muha pri mreži. — Se je poberal ko bi bil od sedla padel. — Je jokala ko nedolžno dete. — Se ga bojim, ko kerznar zime. — So se raznesli ko beseda božja. — Naša hiša ga pogreša ko germ tiča. — Se je modro deržal, ko bi ga brilli. — Se ga veselim ko sova sončniga izhoda.

V. K.

Povabilo na naročbo.

Serčno pozivamo ob novem četertletju vse g.g. rodoljubne Slovence na naročbo „slov. Bčele“. Novi naročniki morejo še vse liste letašnjega tečaja dobiti.

Vreda.